

Jaroslav Pulkrábek

ŠUMAVSKÉ POVÍDÁNÍ

aneb CO V KRONIKÁCH NENAJDETE

Jaroslav Pulkrábek

ŠUMAVSKÉ POVÍDÁNÍ

aneb CO V KRONIKÁCH NENAJDETE

DriftBooks
Volary 2012

Vydalo
Nakladatelství Petr Čmerda - DriftBooks

Tolarova 355, Volary
jako e-knihu No. 1 v roce 2012
(pouze elektronické vydání)

Konverze do elektronických formátů Lukáš Vik: www.tvorbaeknih.cz

Naše knihy zakoupíte na portálu:

databook.cz

<http://www.databook.cz>

Copyright © Jaroslav Pulkrábek, 2012
Cover, Illustrations © Marie Petrmanová 2012
odpovědný redaktor: Petr Čmerda

ISBN 978-80-87741-00-9 (Formát PDF)
ISBN 978-80-87741-01-6 (Formát ePub)
ISBN 978-80-87741-02-3 (Formát MobiPocket)

Milí čtenáři,

když jsem na konci prázdnin před třemi lety vymýšlela novou rubriku Prachatického deníku Vypráví se, že vůbec jsem netušila, že jednou bude mít na sto padesát dílů. Tehdy mě ani nenapadlo, že by „pověstí“ z Prachatického deníku mohlo být tolik, aby vystačily na knihu. První pověst sice už dávno odvál čas, ale Vy, milí čtenáři, máte právě ve svých čtečkách padesát příběhů Jaroslava Pulkrábka s názvem Šumavské povídání aneb Co v kronikách nenajdete.

Když se blíží konec pracovního týdne, těším se, jaké nové vyprávění mi autor doručí na stůl. Těším se ale také na to, co řeknou čtenáři sobotního vydání Prachatického deníku na novou „pověst“ z historie šumavských luhů a hájů. Nutno podotknout, že příběhy jsou smyšlené a jen malý střípek z nich se snad někdy, někde, někomu stal. Teď se moc těším, co řeknete Vy, moderní čtenáři u svých elektronických čteček, iPadů a jiných tabletů.

Když se k příběhům připojila ilustrátorka Marika Petrmanová, přiznám se, že jsme s autorem a ředitelkou Městské knihovny v Prachaticích Hankou Mrázovou začali vážně uvažovat nad tím, jak by bylo skvělé dát pověstem ucelenou tvář a nabídnout je pěkně pohromadě všem, kdo mají rádi vyprávění ze života svých předků. Proto jsem ráda, že nápad rozšířil a zrealizoval Petr Čmerda a jeho právě narozené Šumavské nakladatelství eknih Drift(e)Books.

Když se vydání povedlo, přeji knize Šumavské povídání aneb Co v kronikách nenajdete tisíce nových čtenářů, kteří řádky v elektronických čtečkách zhltnou jedním dechem, budou se k příběhům stále vracet a doufám, že se budou dožadovat dalších.

*Jana Vandlíčková
šéfredaktorka Prachatického deníku*

Uhlíky od Zaunova mlýna

Volary

Jihozápadně od Volar, hodinku cesty od farního kostela svaté Kateřiny, stával starobylý Zaunův mlýn. A na vršku cestou k němu pak velký dřevěný kříž s malovaným plechovým korpusem Ježíše Krista. Kdysi ho tam vystavěl neznámý dobrodinec. Snad ku potěše duše poutníků, snad proto, že jej tížil nějaký velký hřích.

Jedné zvláště kruté šumavské zimy se tudy ubírala chudinká volarská dělnice domů z posluhy. Před několika měsíci přišla o práci v továrně na zpracování dřeva, a tak nyní chodila za výdělkem, který se vyskytl ve dvoře nedaleko mlýna. Za tmy se každé ráno vydávala na cestu, za tmy se vracela. V pondělí stejně jako v neděli, po sedm dní v týdnu. Sněhem zavátá úvozová cesta jí promáčela vlněnou sukni a sníh si pomaloučku hledal cestu i do slámou vycpaných dřeváků.

Cesta k vršku, kde kříž stával, vedla lesem. Už se těšila, že se mezi stromy alespoň trochu schová před větrem, který jí na lukách z těla odebral poslední zbytky tepla.

Toho dne však její pozornost upoutal oheň, hořící sotva metr od paty kříže. Pomyslela si, že jej dřevorubci zřejmě špatně uhasili a vítr pak znovu rozfoukal. Či snad zůstal hořet po některém z tuláků.

Z věže kostela svaté Kateřiny odbíjel zvon klekání, a tak se na chvíli zastavila, aby se krapet ohřála. Musela však pospíchat domů. Byly

zrovna Hromnice, chtěla stihnout večerní bohoslužbu a odnést si posvěcenou svíčku pro zlé časy. Jen co při bimbání zvonu odříkala modlitbu Anděl Páně, už pomýšlela na odchod. Aby si na cestu odnesla alespoň trochu toho teplíčka, nabrala pár uhlíků do omláceného plecháčku a při chůzi jej pak svírala pevně v dlaních. Ušla však jen pár desítek metrů, uhlíky zhasly a hrát přestaly.

Už už je chtěla odhodit do sněhu, avšak při pohledu do plecháčku nespátřila černé vyhaslé uhlíky, ale třpytivé zlatáky, jako by zrovna spadly z raznice mincmistra.

Nevěřicně zírala na to nenadálé bohatství a strach se mísil s radostí. Nevěděla, zda má mince i s hrnečkem zahodit a spěchat domů, nebo si cestou zvesela výskat. Nejednou slyšela vyprávět o tom, jak se nečekaně nalezený poklad proměnil v listí či hejno myší, a málokterý ten příběh končil šťastně. Když se ale trochu vzpamatovala, rychle se otočila a svírajíc křečovitě plecháček, uháněla zpátky ke kříži, nabrat si ještě pár kouzelných uhlíků, ať však hledala, jak hledala, po ohni nebylo ani památky. Jen neporušená bílá plocha, kterou protínal řetěz jejich vlastních stop vedoucích bez zastavení kolem kříže.

Pospíchala tedy rychle domů. Cestou stále prohlížela mince, zda se opět nepromění ve vyhaslé uhlíky, listí, myši nebo něco podobného. Doma strčila malý poklad do kredence a celou noc nespala ze strachu, že ráno bude nenadálé štěstí pryč. Snad co půl hodiny je chodila kontrolovat, avšak zlaté mince zůstaly i nadále mincemi.

Dívka, nyní už rozhodně ne chudá, si za ně pořídila tkalcovský stav, který jí společně s její pílí pomohl z bídy. Po čase si našla mládence a spokojeně s kupou dětí dožila požehnaného věku.

Způsob, jakým si pomohla k živobytí, nezůstal utajen a mnoho lidí se vypravilo v noci ke kříži v naději, že i oni si odnesou alespoň pár zlatáčků. Na oheň, natož poklad, však zřejmě již nikdo nikdy nenarazil, nebo si alespoň to tajemství nechal pro sebe.

Lakotný Stuil

Bělá

Sedlák Stuil z Bělé, která patřivala pod želnavskou rychtu, byl zářným příkladem dávné pravdy, že majetek a plná truhla zlatáků nemusí být zárukou šťastného a spokojeného života. Stuil zdědil po rodičích pěkné hospodářství, kus lesa i nějaké to políčko a louky. V chlévě pak měl tucet kravek, dva páry volů a dokonce i dvojici statných valachů. Ale to mu nestačilo. Škudlil, přikupoval další pozemky, někde louku, jinde les, až to sám nebyl schopen za jeden den obejít. A to byla příčina jeho konce. Hamižný sedlák žil neustále v podezření, že se na něj chystá nějaká levota. Nejraději by vyházel veškerou chasu a vše si dělal sám. Jenže když byl u dobytka nebo na poli, trnul hrůzou, že mu někdo posouvá v lese hraniční kameny. Když vyrazil na obhlídku svého majetku, aby každý mezník překontroloval, panikařil, že mu pod rukou prodávají seno či okrádají o vejce a oves. Prostě hrůza. Běhal z lesa do stodoly, ze stodoly na louku, z louky do maštale. Nakonec se z toho všeho pomátl, vzal konopný provaz a jednoho dne ho našel hajný oběšeného na starém javoru, co rostl hned u nejvzdálenějšího mezníku vyznačujícího hranici Stuilova majetku. A protože se z lakoty ani neoženil a o statek se nepřihlásil žádný dědic, připadl jako odumřel želnavské faře.

Tím by mohl smutný, ale poučný příběh skončit. Jenže neskončil. Stuil byl tak posedlý hraničními kameny, že ani po smrti nenašel klid. V noci vstával z hrobu, obcházel jeden kámen za druhým, aby

je ze země vytahoval a usazoval hlouběji do pozemků svých bývalých sousedů. Jestliže za života nebyl žádný krasavec, teď to byl doslova děs. Obličej černý jako noc, bezzubá ústa, z nichž šlehal plamen, a oči zářící studeným zeleným světlem. Přesouváním patníků však jeho zlovolnosti zdaleka nekončily. Kostelník, starý Baier, musel zvonit klekání o dobré dvě hodiny dříve, neboť v příslušnou dobu se mu nebožtík věšel na zvony a znemožňoval zvonění. Farář, kterému Stuil vyčítal kde co, nejvíce však, že církev získala bezplatně jeho jmění, se ho marně pokoušel zahnat do hrobu. Nepomáhaly však ani modlitby, ani svěcená voda.

Jednoho dne, krátce po svatodušních svátcích, však sedlákovu řádění náraz ustalo. Nikdo nevěděl proč a jak, ale protože bláznivý umrllec nikomu nechyběl, přestali se o celou záležitost starat.

Pravda vyšla najevo až o mnoho desítek let později, když ji na smrtelné posteli vyjevil volarský děkan, jenž kdysi zaopatřoval želnavského faráře.

Právě toho, se kterým se Stuil tak dlouho přel. Od svého spolubratra se dozvěděl, jak to celé vlastně tenkrát skončilo. Jednou se totiž farář s umrlcem setkali na hřbitově, a ten mu jako vždy vyčítal jeho hříchy. „Však já dobře vím, že jsi vlastní matce ukradl vejce,“ vyštěkl na faráře nazlobený Stuil. Páter sklopil oči a nesměle poznamenal, že si za to vejce tenkrát koupil papír a inkoust a na papír napsal slovo Bůh. To Stuila zdolalo a byl na sto let vypovězen na samý vrcholek Plechého, kde pak podle svědectví lesního personálu obcházel hranice a kontroloval mezníky oddělující od sebe trojí království.

Pasáček a divous

Frantoly

Tam, kde je dnes les a březovím zarostlé planiny, bývaly úrodné louky a pastviny. A právě v těch místech, vysoko na kopci, že i špička věže frantolského kostela apoštolů Jakuba a Filipa se zdála utopená v údolí, vyháněl pasáček Lojzek malé stádo krav. Třetím rokem sloužil u sedláka Biehunka, co se mu po chalupě říkávalo Jouchal, a nebyla to služba zlá. Však Lojzek byl kluk čiperný, svoji práci odváděl svědomitě a Jouchal by byl býval špatným hospodářem, kdyby si hledal jiného. Pasáček Lojzek byl sirota. Táta se nevrátil z jedné té vojny, co se vedla za císaře pána někde daleko v cizině. Maminka se pak proto dlouho trápila, stonala, až ji pochovali na frantolském hřbitově hned vedle kříže. Chudáka kluka se ujala babička s dědou a společně se protloukali životem, jak to šlo.

Tráva ještě voněla ranní rosou a na obloze se třepetala poštołka. Nebe bez mráčku slibovalo příjemný den. Lojzek si vyndal tabulku s kouskem křídý a usadil se na povalený strom na kraji paseky. Pan farář, který si Lojzka oblíbil, ho nutil do učení, a tak musel cvičit písmenka, i když zrovna neseděl ve škole. Sotva však načmáral první řádku, zpozoroval, že mezi dobyt看 je nějak rušno. Krávy běhaly sem a tam. Jeden mladý býček vyhazoval nohama a vůbec to nevypadalo tak, jak to vypadat mělo. Lojzek odložil tabulku, popadl prut a vyběhl ke stádu. V tom se však hrůzou zarazil. Jouchalovo dobytek z louky odháněl jakýsi mužík, zarostlý a špinavý, sotva větší než pasá-

ček sám. Z očí mu metaly blesky a sukovicí mlátil do krav, jen to dunělo. Ty se za žalostného bučení rozutekly do okolních lesů, a přestože mužík ihned po spatření pasáčka zmizel v houští, Lojzek až do večera sháněl dobytek dohromady.

Večer přihnál domů a hned vyděšeně vyklopil, co se mu přihodilo. Rozumí se, že mu nikdo nevěřil, a mysleli, že kluk usnul, dobytek se mu pak sám zatoulal a teď jen hledá výmluvu. Nic platno, že pasáček na památku rodičů přísahal a dušoval se, že vše je tak, jak vypráví. Jenže druhý i třetí den se to vše opakovalo. Kluka by už měli asi všich-

ni za blázna a o svoji službu by přišel, kdyby se náhodou po cestě nevracel farář, co byl v Lažišťku s posledním pomazáním. Zrovna mu Lojzek ukazoval, jaká písmena ten den cvičil a svěřoval se, že večer raději snad ze strachu sám službu u sedláka nadobro vypoví, když se mezi kravkami objevil zlý mužík. Páter za ním vyběhl s krucifixem v natažené ruce a Lojzek držel krávy pohromadě, takže se ani rozutět nestačily. Až farářovo svědectví přesvědčilo sedláka, že se na jeho pastvinách děje něco zlovolného. Na páterovu radu tam nechal vystavět kapličku, jejíž ochranu svěřil Anděli Strážnému. A Lojzek se u ní každé ráno, sotva vypustil dobytek, pomodlil to své: Andělíčku, můj strážníčku. Těžko říci, zda se mužík zalekl farářova krucifixu, kapličky, či pomohlo Lojzkovo modlení. Faktem je, že od té doby měl Lojzek i Jouchalův dobytek klid a nerušenou pastvu a mužíčka již nikdy nikdo nespátril.

Ježíšova skála

Prachatice

Jen kousek cesty pod vrcholem Libína narazíte na torzo skály, které se odedávna bůh ví proč říká skála Ježíšova. Střelmistr z ní před časem kousek ukrojil. Prý aby nevadila pocestným.

Ale důvody byly možná úplně jiné. Stará pověst vyprávěla o chasníkovi z nedaleké vísky, který ve vykotlaném dubu našel klíč a na radu svého děda s ním uhodil do zmíněné skály. Ta se rozestoupila a odkryla poklad. Chasník si naplnil kapsy, něco nacpal do čepice a domů se vracel s vidinou slastného a blahobytného života. Zlato mu však štěstí nepřineslo a za necelý rok jej pochovali na prachatickém hřbitově. Uplynulo mnoho let a o pověsti se dozvěděl jeden bohatý prachatický měšťan. Pranic nedbal toho, že chasník si nabytého bohatství neužil, a posedlý vidinou pokladu se stále motal kolem skály. A jednou opravdu pod nánosem šterku a hlíny narazil na puklinu ztrácející se v nitru skály a závan studeného vzduchu, který z ní vycházel, dával tušit, že nejde jen o nějakou mělkou prohlubeň. Měšťan se snažil do jeskyně protáhnout. Bušil do ní kameny a páčil sochořem. Jenže úzký vchod jej dále nepustil. Celou noc tu proseděl a přemýšlel, jak se dostat k pokladu, který tam jistojistě musel být. Až když se slunce vyhoupllo nad obzor, dostal spásný nápad. Do jeskyně vyšle svého malého synka. Ten se skulinou protáhne raz dva a pak odtud nanosí zlata, kolik jen unese. Běžel tedy domů spalován strachem, že někdo

odkrytou skulinu objeví a poklad vybere. Doma popadl synka, a aniž by zděšené manželce něco vysvětloval, pospíchal s ním ke skále.

Oddychl si, když našel vše, jak zanechal. Poručil synkovi, aby se protáhl do jeskyně a vynesl, co jen tam najde. Syn se bál, prosil a zapřísahal, aby ho tam otec nevysílal. Marně. Vůle otcova je vůle otcova.

Protáhl se tedy otvorem do jeskyně a vydal se do jejího nitra. Otec dychtivě vyčkával synova návratu a každá vteřina čekání se zdála nekonečnou. Nedočkavě vyhlížel zář, kterou zlato v rukou dítěte muselo vydávat. Avšak slunce už stálo vysoko na nebi a syn nikde.

Otec volal, házel kamínky, ale z jeskyně se nic neozývalo. Zoufalý se znovu vydal domů, kde měl druhého, ještě mladšího syna a toho vyslal do útrob Ježíšovy skály pro bratra i zlato. Ale opět uplynulo spoustu času a ani druhý syn se nevracel. Měšťan zburcoval celé městečko a společně se vydali ke skále. Samozřejmě nepřiznal, že právě on do jeskyně nebohé chlapce vyslal, ale tvrdil, že se mu tam nezbedníci sami schovali. Ač se zachránci snažili, jak chtěli, otvor se jim rozšířit nepodařilo a další děti již obětovat odmítli. Nakonec se až na zhrouceného otce odebrali domů, a ten několik dní čekal, zda se přeci jen jeho dva synové neobjeví ve vchodu do jeskyně. Ať již s pokladem či bez něj. Avšak skála své vězně již nikdy nevydala. Uplynuly sotva dva měsíce a měšťana, který pro vidinu bohatství nechal zahubit svá jediná dítěta, našli oběšeného na půdě. Od těch dob se vždy ve výroční den oné tragédie zjevuje u skály a zoufale volá zpět své syny. Puklinu sice časem zavál písek, šterk a kamení, ale dodnes je vcelku dobře znatelná. A že skála vadila chodcům při cestě, a proto jí kus odstřelili? No, kdo tomu chce věřit, ať věří.

Podzemní jezero

Vicemily

O tom, že veškerá šumavská vodstva, ať již potoky, říčky či dokonce jezera, vyvěrají z jednoho zdroje, se vypráví v mnoha starých příbězích. Přišel na to prý jeden rybář, když malé mřence protáhl žábrou barevnou stuhu a pak ji vypustil do Čertova jezera. Rybku pak viděli ve Vltavě, jindy zase skákala mezi balvany Křemelné, či se proháněla v mělčinách Javorského jezera, ležícího na bavorské straně Šumavy.

V hlubinách hor se má totiž nacházet ohromné podzemní jezero, které napájí veškeré šumavské vody. O jeho ohromující rozloze vypovídá i událost, která se před mnoha lety stala ve Vicemilech u Vimperka.

Kousek za vsí je skalní průrva, o níž se tradovalo, že míří hluboko do hor. Jindy se zas povídalo, že vede pod svatomařský vrch a snad i dál. Ale že v povědomí místních přežívala zkušenost předků o tom, že tajemná jeskyně ukrývá něco nedobrého a možná i nebezpečného, co není radno tahat na povrch, nikdo se nikdy do jejích útrob nevydal.

Až jednou. Dva odrostlejší kluci si usmysleli, že se vypraví chodbu prozkoumat a třeba objeví nějaké to tajemství. Přinejmenším zažijí pořádné dobrodružství. Co více si může takový kluk přát.

Doma sebrali provaz, louče i křesadlo a nezapomněli ani na lopatu a krumpáč. Trvalo dlouho, než se jim podařilo vyčistit vchod do

podzemí od kamení a hlíny, ale pak už mohli bez velkých překážek pokračovat dál. Chodba se svažovala dolů. Chvillemi museli lézt po kolenou, aby se protáhli zúženými místy. Čas od času našli ohořelý klacek, což dosvědčovalo, že už zde přece jen před nimi kdysi dávno někdo byl. Byli zvědaví, zda chodba zamíří ke Svaté Maří, nebo spíše pod Boubín. Ale chodba se ve spirále stáčela hlouběji a hlouběji do nitra země. Brzy ztratili pojem o čase a nikdy pak nebyli schopni říci, jak dlouho vlastně šli. Několikrát se již chtěli vrátit, ale zvědavost je vždy donutila pokračovat dál.

Najednou se chodba přestala svažovat a dokonce narovнала směr. Začala se čím dál tím víc rozšiřovat do všech směrů, až se před nimi objevil břeh ohromného jezera či moře.

Zapálili všechny zbývající louče, házeli kameny do dálky, ale druhého břehu nenalezli. Užasle zírali na tu rozlohu, když se ze tmy ozvaly podivné zvuky. Nebylo to ani naříkání, ani zlostné mručení či chechtot. Zvuk připomínal pláč i smích najednou, zlostné volání i žadonění zároveň. Kluci na nic nečekali a upalovali zpátky domů.

Jenže v tom spěchu zapomněli louče na břehu podzemního jezera, a tak z jeskyně vylezli celí zkrvavení a potrhání, jak ve tmě naráželi na zdi a nízký strop chodby.

Až doma zjistili, že byli pryč celý týden. Dlouho po celé události stonali a po zbytek života se neodvážili vstoupit do nějaké jeskyně a i do sklepa chodili raději s doprovodem.

Starší v obci se pak rozhodli, že vchod do jeskyně zatarasí, a zakázali o něm i jen mluvit, aby se na něj zapomnělo a nikdo jiný ten bláznivý počín nezopakoval.

Žabí zlato

Řetenice

Ve vsi Řetenice žil chalupník Linhart. A chalupník bylo označení více než příhodné, protože kromě rozpadající se dřevěné chalupy a několika krámů nevlastnil Linhart naprosto nic, a kdyby se používalo pojmenování chatrčník či barabizník, znělo by to ještě přiléhavěji.

Navíc byl až neskutečně líný. Tedy alespoň na práci, kterou lze považovat za užitečnou. V nedalekém Rejštejně by se nějaké dílo jistě našlo, a kdyby vzal do ruky sekyru a pár prken, co se mu válely u chalupy, určitě by své postavení poněkud vylepšil.

Jenže Linhart byl posedlý poklady. Desítky pověstí o zlatých truhlách a pohádkových pokladech čekajících na nálezce v jeskyních, děrách a hradních ruinách mu nedávaly spát. Zlata se v okolí vytěžilo na tuny a kraj protínala i bohatství přinášející obchodní stezka, které se ne nadarmo říkalo Zlatá. A tak Linhart věřil, že po loupežnicích a hordách krajem procházejících žoldáků muselo v okolních lesích zůstat přímo pohádkové bohatství. Jak se neměl k práci, tak k hledání pokladů vyvíjel činnost přímo horečnou.

Chodil po lesích i lukách. Prohledával každou díru i zříceninu. Poslouchal při prástkách vyprávění starců a nevynechal jedinou příležitost, jak získat nějakou tu zprávičku, která by ho posunula blíže k vytouženému blahobytu. Až jednou se přeci jen dočkal. Toho dne

zrovna prohledával lesy pod Popelnou, když narazil na babku, co zde sbírala nějaké ty léčivé byliny. A protože bylo zrovna poledne, posadil se vedle ní, doufaje, že od ní vyloudí alespoň skrojek suchého chleba k obědu. Krajíc dostal a přežvykuje okoralý chléb, vyprávěl babce o tom, co tu vlastně pohledává. Ta chvíli poslouchala, kývala souhlasně hlavou a nakonec ukázala zkostnatělou rukou kamsi pod vrcholek vzdáleného kopce. Tam, ukrytou v kapradí, najde studánku a v ní valouny zlata, že se mu ani do kapsy nevejdou. Jenže je hlídá obrovská ropucha.

Linhart neváhal a vydal se pod horu. Cestou přemítal, jak na ropuchu vyzraje. Opatřil si pořádnou sukovici, z lískového prutu udělal oštěp a chystal se bojovat se žábou o zlatý poklad. Bylo pozdní odpoledne, když našel kapradí a uprostřed něj studánku, malebnou jak z pohádky. Jen kdyby nebylo té žáby. Seděla uprostřed křišťálové tůně, velká jak přerostlý zajíc a vztekle kvákala.

Linhart se chystal k boji. Jenže ani sukovice ani lískového oštěpu nebylo třeba. Jen udělal krok ke studánce, ropucha sama odskákala do lesa. Linhart neváhal, vrhl se k tůňce a na jejím dně opravdu našel zlata, že se mu do kapsy nevešlo. Pobrał, co šlo, a vyrazil domů s tím, že se sem druhý den vrátí.

Však už se připozdilo a za světla domů už dnes nedorazí. Rázoval si zvesela, těšil se na nový život a dokonce i nějakou tu písničku si do kroku notoval. Tu se na obloze objevilo ohromné světlo. A přímo nad rodnou vsí. Linhart uháněl sžírán zlým tušením, které se skutečně vyplnilo. Jeho dřevěnou chalupu pohltil ohnivý kohout a kolem pobíhali sousedé s vědry a snažili se oheň zkrotit. Jen Linhart stál klidně opodál a přemýšlel, zda si zde postaví statek, nebo se rovnou přestěhuje do města. Sáhł do kapsy, aby sousedy poškádlil zlatem, ale nahmátł jen rozplizlá rosolovitá žabí vajíčka. Po valounech z ryzího zlata ani památky.

A tak Linhart nejenom, že nezískal nic, ale dokonce pozbyl i toho mála, co doposavad měl. Dodnes jej prý můžete potkat v lesích kolem Řetenice, jak prohledává houští i škvíry v kamení v naději, že se mu podaří svůj nešťastný úděl opět zvrátit.

Stěhování kostela

Lažiště

V Lažištích byli vřdycinky pyšní na svůj kostel. Vřak taky patří k nejstarřím v okolí a byl postaven už někdy v polovině třináctého století. Dokonce i nedaleký záblatský svatý Jan Křtitel je o dobrých sto let mladří.

Jenže o Záblatí se vřdycy nějak víc mluvilo, a přestože v Lažiřtích stále připomínali, že ten jejich kostel je přece jen starří, a tedy i vzácněřší, nebylo jim to nic platné. Už jen to, že v Lažiřti slaví svátek svého patrona, svatého Mikuláře, v sychravé zimě, zatímco Záblatřtí pěkně v teple v létě.

Jednou projížděl jakýsi kupec z Vodňan do Záblatí a dál do Bavor. Za vsí potkal starostu, jak se zrovna vrací z obhlídky obecních polí. A jak už bylo dobrým zvykem, popřáli si pěkného dne a dali se do řeči. Opěvovali krásu řumavské přírody, probrali letořní počasí i úrodu a starosta se kupce zeptal, jakpak se mu líbí ten jejich vzácný kostel. Jenže ouvej. Kupec přiznal, že si ho ani nevříml. Cesta do Záblatí totiž ve vsi zatáčí vlevo, kostel stojí vpravo ve vrřku, a tak není divu, že ho jeden lehce přehlédne. To se ví, starostu to mrzelo a nebyla s ním po zbytek dne řeč. Dumal, přemýřřel a nakonec sezval radní k sezení. Musí přestěhovat kostel doprostřed obce, aby si ho každý, i ten nejposledněřší pocestný všíml. Jako to mají v Záblatí. Tam se, holečku, nikdy nestane, že by jejich kostel nějaký zatracený kupec přehlédl.

V Lažištích je náves z kopce. Samý hrbol a strom, a tak přemýšleli, jak poznají, že už mají kostel uprostřed. Starosta si však hned věděl rady. Koneckonců, proto byl už pěknou řádku let starostou. Kráčel chvíli sem, chvíli tam, natahoval různé provázky, měřil holí, až vyměřil střed a na něj s radními položili jako značku své kabáty.

Všichni chlapi z vesnice se opřeli do kostela a tlačili ho na náves. Starosta co chvíli odběhl a díval se na kabáty. Věděl totiž, že až je nevidí, bude to znamenat, že kostel stojí na nich, a tím pádem i uprostřed obce. Pobízel, hecoval a už se těšil, jak ta jejich náves bude krásná. Ještě krásnější než mají v Záblatí.

Jenže přestěhovat kostel není jen tak. Pomalu se blížil večer a kabáty stále nebyly pod kostelem. A jak tak všichni chlapi tlačili a ženské s dětmi zaopatřovaly dobytek a hospodářství na noc, nikdo si ani nevšiml, že na návsi stojí potulný harmonikář. Toulal se po kraji a snažil se písničkou vydělat nějaký ten krejcar, nebo alespoň krajíc chleba a hrnek mléka. Jenže tady liduprázdno. A jak tak poslouchá to hekání za kostelem, vidí uprostřed návsi tři krásné kabáty.

Neváhal ani chvíli, rychle je smotal do deky a kvapem kráčel nezpozorován dál na Husinec.

Jen o chvilinku později vykoul starosta zpoza kostela, co kabáty. A neviděl je. Ani on, ani radní, ani žádný ze vsi. To znamená, že kostel je přesně uprostřed návsi. Od té doby jsou v Lažišti nanejvýš spokojení, a potkají-li někoho ze Záblatí, jen se potutelně usmívají, jak nad nimi vyzráli.

O černém jezdci

Husinec

Život v šumavském podhůří nebyl o moc jednodušší než nahoře v horách. Počasí občas vyvádělo psí kusy, a když se mračna zarazila o šumavské velikány, dokázalo pršet v kuse i několik dní. Tak tomu bylo i v Husinci, slavném rodišti mistra Jana Husa. Ten, kdo si tu chtěl zajistit alespoň trochu slušnější živobytí, musel se řádně ohánět.

Sedlák Norbert z Husince však nikdy moc chuti do práce neměl a jen vymýšlel, jak přijít k penězům a moc se přitom nenadřít. Když se díval, jak se za vrcholem Boubína začíná slunce sklánět k obzoru, vzpomněl si mnohokrát na pověsti o bohatství ukrytém v lesích této legendami ověřené hory. Jednou na svátek Proměnění Páně, brzy po svítání, zavolal čeledína, naložil mu krumpáč i lopatu a společně vyrazili na Boubín. Čeledín se ošíval. Tušil, že z toho nic dobrého nekouká, a zlomyslnost a lenost sedláka taktéž nebyly dobrou výbavou na cestu za pokladem.

Zdráhání mu však nebylo nic platné, a tak se před polednem oba muži ocitli na východní straně kopce se zlověstným názvem Čertova stráň. V pustém svahu nad Boubínským potokem našli díru v zemi a začali kopat. Práce šla vcelku lehce, vysušená a rozpraskaná zem nekladla odpor a brzy narazili na dřevěný poklop. Tu sedlák vyzval čeledína, aby vlezl do díry a přesekl kořen, který bránil dalšímu kopání. Když byl čeledín k němu otočen zády, praštil ho sedlák do hlavy